

[Jens Chr. Christensen.]

rige, der tilhører ejendommen, der skaber de højere priser. Det er netop de ting, vort høje udgiftsniveau har afgørende indflydelse på. Efter min opfattelse er det disse ting, der er årsagen til de enorme jordpriser, som forslagsstillerne omtaler i bemærkningerne til forslaget, og det er her, man må sætte ind. Sammen med det, jeg nævnte i begyndelsen af mit indlæg om en større opsparing, er det her, man bør sætte ind, hvis man vil have et sundere kapitalmarked i vort samfund.

Helge von Rosen: Dette broget sammensatte forslag berører meget interessante problemer, og det rummer et sandt overflødighedshorn af tanker.

Men det kniber i hvert fald for mig at tage det helt alvorligt, når der f. eks. ifølge punkt 6 i forslaget af staten skal opkræves en afgift på 15 pct. ved optagelse af private pantebrevslån, hvis disse pantebrevslån ikke bevisligt finansierer produktion, altså produktive formål af en eller anden art, eller et ejerskifte. For erhvervsdrivende i videste forstand, der jo altid kan påvise produktive formål, vil det nok være en fordel på denne måde at få forret til private lånemidler. Jeg går herved ud fra, at de erhvervsdrivende ikke bliver underkastet en statslig kontrol i hele lånets løbetid med hensyn til, om lånet alligevel bliver brugt til private formål.

Men f. eks. for gamle folk, hvis opsparing i deres gode indtægtsår har bestået i, at de har nedbragt lånegælden, vil det jo være hårdt nok at skulle betale 15 pct. i afgift, når de vil nyde opsparingens frugter på deres gamle dage uden at være nødt til at sælge deres hus, altså når de så at sige vil hæve deres selvpensionering på den i sin tid påtænkte måde.

Så er der ågerrentebestemmelserne, som foreslås i punkterne 2 og 3; de er jo tydeligt præget af forslagsstillernes oprigtige indignation. Jeg kan heller ikke selv lide åger, og selv om jeg næppe er så streng som forslagsstillerne, ville det i hvert fald støde mig, hvis staten tog rente efter en rentesats, som den selv ved lov betegnede som ågerrente. Jeg tror bl. a., at vi ved den seneste renteutvikling allerede er på den gale side efter forslagsstillernes norm — normal bankrente forhøjet med 25 pct. — i det foreliggende forslag til ændring af loven om særlig ind-

komstskat. Jeg gør forslagsstillerne opmærksom på dette, fordi de måske bør overveje et ændringsforslag i også den lov netop på dette punkt. Det er vel også helt klart, at Danmarks Nationalbank efter normerne i dette forslag her også ville være på den gale side med sine op til 14 pct. i visse rebelåningstilfælde, hvor der på grund af for stor kreditudvidelse hos de rebelånende banker kræves en overrente, som bekendt på 6 pct.

Og for øvrigt, for stadig at blive ved disse ågerbestemmelser: i de tilfælde, hvor kreditorerne skal miste retsbeskyttelse efter forslaget, har man så tænkt på, hvad følgen bliver? Efter min mening kunne det meget let komme til at gå som i Amerika i gamle dage, hvor kvægtyvene simpelt hen blev hængt af de bestjålne, fordi der ingen retsbeskyttelse var. Det lyder måske drastisk, men tilstande i retning af dette kan meget let komme til at blive følgen af manglende retsbeskyttelse fra samfundets side.

Det mest interessante punkt i forslaget — som jeg forventer går i udvalg i sin helhed — er nok det første punkt om, at eksportproduktion og importbesparende produktion skal have prioritet under bankernes kreditrationering. Jeg tror, Nationalbanken og de andre banker har ret i, at selve rationeringsaftalerne ikke bør være selektive; men det er jo ikke til hinder for, at bankerne faktisk giver eksporten et vist fortrin eller i hvert fald sørger for, at eksport ikke kommer bagest i kredittkøen, bagest dér, hvor der somme tider ikke bliver nogen faktisk uddeling.

Valutabekendtgørelsen giver jo også eksport — og vi kan tilføje import — en vis favør ved adgangen til finansiering i udlandet, og jeg gør det sidespring — der står også import — at hvis vi udelukker import fra at optage lån i udlandet til billig rente, så vil der være fare for, at vi mister en del af distribueringsforretningerne af importvarer, sådan at de udenlandske firmaer, ligesom det er tilfældet med benzinfirmaerne, der jo selv distribuerer, vil overtage det, der i dag er importagenturer, og tage hele mellemhandler- og distribueringsfortjenesten. Det viser, hvor kompliceret den selektive kreditrationering er, som foreslås i dette forslag.

Nationalbankens rebelåning af langfristede eksportkreditter ud over 1 mill. kr. pr. engagement, den såkaldte kreditbevisordning, er jo et andet eksempel på prioritering